

Justitiedepartementet
Enheten för lagstiftning om allmän
ordning och säkerhet och samhällets
krisberedskap
103 33 Stockholm

Remissyttrande över promemorian *Ändringar i det tillfälliga förbudet mot att hålla allmänna sammankomster och offentliga tillställningar*

Externt diarienummer: Ju2020/02984/L4

Stockholms tingsrätt har ombetts att yttra sig över ovan nämnda promemoria. Eftersom tingsrätten berörs av de föreslagna ändringarna endast såvitt rör överträdelser av ordningslagen (1993:1617) yttrar sig tingsrätten över förslaget främst utifrån ett straffrättsligt perspektiv.

Genom förslaget utvidgas möjligheterna att hålla allmänna sammankomster och offentliga tillställningar. Det handlar främst om kultur- och idrottsevenemang.

Förslaget innebär en straffrättslig reaktion i de fall anordnaren inte anvisar deltagare till sittplatser med ett visst avstånd och skapar förutsättningar för dem att hålla detta avstånd till varandra.

En viktig princip för att i ett fall som detta straffbelägga något är att det för den enskilde är klart och tydligt och förutsebart vilka handlingar, eller underlåtenhet att vidta vissa handlingar, som förbudet träffar.

Enligt förslaget ligger det på anordnaren att anvisa sittplatser med ett visst avstånd. Ansvarvet verkar alltså begränsat till att anordnaren anvisar till en viss plats. Det ligger nära till hands att anta att deltagarna inte alltid rättar sig efter en sådan anvisning. Det är oklart vad som gäller i ansvarsfrågan i sådana situationer.

Vidare krävs av anordnaren att han eller hon skapar förutsättningar för deltagarna att hålla ett visst avstånd till varandra. I promemorian ges några exempel på hur detta kan uppnås. Det torde dock vara oklart om det straffrättsliga ansvaret sträcker sig till att anordnaren också ska säkerställa att avståndet hålls.

Det anförda leder tingsrätten till slutsatsen att det vore angeläget att i förordningsmotiven ge närmare besked hur förordningen ska tolkas och tillämpas i dessa hänseenden.

I promemorian anges att brott mot ordningslagen anhängiggörs vid tingsrätterna.

En förutsättning för detta är dock att åklagaren har väckt åtal. Åklagaren har vidare en möjlighet att lagföra överträdelsen genom ett strafföreläggande. Det är därför troligt att en del av de aktuella överträdelserna inte kommer till domstol.

För att en åklagare ska kunna avgöra vad som faller inom det straffbara området finns dock samma behov av förtydligande som nämnts i det föregående.

Tingsrätten vill till sist peka på en konstitutionell aspekt. Förslaget innebär lättnader att hålla kultur- och idrottsevenemang. Däremot torde det inte innebära några lättnader för exempelvis den grundlagsfästa rätten till demonstrationsfrihet. Det saknas i promemorian överväganden kring varför begränsningen i den friheten bör stå kvar.

Detta yttrande har beslutats av lagmannen Gudrun Antemar och chefsrådmannen Niklas Wågner efter föredragning av administrativa fiskalen Anna Överby.

Gudrun Antemar

Anna Överby